

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประชาชนในภาคเหนือน่องจากมีอาชีพเกษตรกรรมแล้ว ยังมีอาชีพหลักที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหัตกรรมนาดย่อยด้วย เพราะสามารถทำกันในครัวเรือนหรือบ้างแห่งก็ทำกันในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งต้องใช้คนงานที่มีฝีมือและไม่มีฝีมือประกอบการเป็นส่วนใหญ่ อุตสาหกรรมประเภทนี้นิยมทำกันในท้องที่ต่างจังหวัด เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แพร่ฯ โดยทั่วไปแล้วผู้ประกอบอุตสาหกรรมจะใช้แรงงานภายนอกครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ หรืออาจว่าจ้างบุคคลภายนอกมาช่วยบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน และมีอยู่มากในประเทศไทยตามชนบท อุตสาหกรรมดังกล่าวต้องใช้มือเข้าช่วยในการประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ เช่นการจักสาน ไม่ได้ การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำอิฐ นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าประเภทศิลปหัตกรรม ซึ่งชาวต่างประเทศนิยมมากเพราะต้องอาศัยฝีมือ และความคิดของช่างฝีมือในประเทศซึ่งแสดงให้เห็นถึงวัฒธรรมของประเทศนั้นๆ อันได้แก่เครื่องเงิน เครื่องเงิน ผลิตภัณฑ์กระแสลัก และผลิตภัณฑ์จากไม้เป็นต้น (เพลญศรี ภู่อภัย, 2526)

เฟอร์นิเจอร์หรือเครื่องเรือนเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับอาคารบ้านเรือน สำนักงานและภัตตาคาร เป็นต้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า และจำนวนประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ความจำเป็นที่จะใช้สินค้าประเภทนี้จึงมากขึ้น

ประเทศไทยผลิตสินค้าประเภทนี้มานานแล้ว โดยเริ่มต้นจากการผลิตสิ่งที่จำเป็น ออกแบบง่าย และราคาถูก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ เตียง เป็นต้น จนกระทั่งได้มีการปรับปรุงระดับฝีมือการผลิตให้ดีขึ้นเรื่อยมา เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2502 ฝีมือการผลิตเฟอร์นิเจอร์ของชาวจีนเชียงใหม่และไทล่ำได้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เนื่องจากมีความชำนาญในด้านการผลิตที่อาศัยฝีมือละเอียดคุณภาพสูง ผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ของไทยต่างพยายามซักจูงช่างเหล่านี้ไปประจำโรงงานของตน โดยให้ค่าจ้างในอัตราสูง ฝีมือของชาวดั้งชาตินี้จึงได้ถ่ายทอดให้กับคนไทยด้วย จนปรากฏว่าช่างฝีมือคนไทยจำนวนมากสามารถผลิตสินค้าได้คุณภาพดีไม่แพ้ชาวดั้งชาติ สามารถผลิตแบบคล้ายคลึงกับของฝรั่งเศส หรือที่เรียกว่าเฟอร์นิเจอร์ชุดใหญ่ นอกจากนี้ยังคิดออกแบบที่ทันสมัยโดยประดิษฐ์วัสดุลายอย่างหรูหราสวยงาม และเพื่อให้การผลิตได้คุณภาพมาตรฐานสม่ำเสมอ กัน ตลอดจนประยุกต์เวลาและ

รายงาน ผู้ผลิตบางรายได้สั่งเครื่องจักรที่หันสมัยจากต่างประเทศมาทำการผลิต อย่างไรก็ต้องการผลิต เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยมือแรงงานที่ใช้ความละเอียด ซึ่งเครื่องจักรยังไม่สามารถผลิตได้

อุตสาหกรรมการทำเฟอร์นิเจอร์และการผลิตชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ของไทยส่วนใหญ่เป็น การผลิตเพื่อการส่งออกทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต อุตสาหกรรมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม่ ของไทยเริ่มจากการผลิตในครัวเรือนเพื่อใช้ภายในประเทศ และต่อมาได้มีการพัฒนาและขยายตัว ไปสู่ระบบโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยมีการเพิ่มเงินทุนขยายการผลิตมาก ขึ้น บางโรงงานมีการร่วมทุนกับต่างประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด มีการนำ เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาจากต่างประเทศเพื่อเพิ่มคุณภาพในการผลิต รวมถึงมีการออกแบบที่ หันสมัยและสามารถผลิตลินค์ที่ได้คุณภาพดีตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคเพื่อให้การ แบ่งขั้นเฟอร์นิเจอร์ของไทยทัดเทียมกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ และส่งออกได้ มูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง

การส่งออกเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนของไทยเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมที่น่าสนใจเนื่องด้วย เฟอร์นิเจอร์เป็นสินค้าที่ไม่น่าเสียไม่เสื่อมคลายตามระยะเวลา อีกทั้งเป็นการสร้าง รายได้ให้กับประเทศได้ดี โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศไทยมีภาวะการส่งออกที่ดี โดยที่การส่งออก เฟอร์นิเจอร์มีสัดส่วนร้อยละ 1.1 ของมูลค่าการส่งออกรวมทั้งประเทศ และเป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่เป็น ที่ต้องการของตลาดต่างประเทศมากเป็นอันดับ 1 มีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุดมาโดยตลอด โดย เนื้อที่คิดเป็นร้อยละ 50.25 ของมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดง โครงสร้างการส่งออกเฟอร์นิเจอร์

โครงสร้างการส่งออกเฟอร์นิเจอร์(ร้อยละ)				
เฟอร์นิเจอร์ ไม้	เฟอร์นิเจอร์ อื่นๆ	ชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์	ที่นอนหมอน ฟูก	เฟอร์นิเจอร์ โลหะ
50.25	24.71	12.24	5.33	4.86

ที่มา : กรมส่งเสริมการส่งออก (2549)

โดยเฉพาะ เฟอร์นิเจอร์ outdoor ที่ทำจากไม้เนื้อแข็งมีการขยายตัวการส่งออกเพิ่มขึ้นใน ตลาดออสเตรเลีย อิตาลี และ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผลมาจากการ FTA ไทย- ออสเตรเลีย และการเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมก่อสร้างในตลาดสหรัฐอเมริกา และการเร่งทำกิจกรรมเชิงรุกของผู้ประกอบการไทยในอิตาลี ดังแสดงในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ตลาดส่งออกสำคัญของเพอร์นิเจอร์และชั้นส่วน ปี 2546 - 2549

	มูลค่า : ล้าน USD			อัตราขยายตัว : ร้อยละ	สัดส่วน : ร้อยละ
	2547	2548	2549	(ม.ค.-ก.ค.)	(ม.ค.-ก.ค.)
1. สหรัฐอเมริกา	435.07	405.58	208.98	-23.75	-6.78
2. ญี่ปุ่น	316.73	306.99	159.95	-0.43	-3.07
3. สาธารณรัฐจักร	119.07	126.02	71.67	32.37	5.83
4. อาลสเตรเลีย	31.23	33.36	29.49	14.08	6.80
5. มาเลเซีย	13.40	19.74	14.71	32.45	47.26
6. แคนนาดา	46.53	34.21	14.25	7.03	-26.48
7. เนเธอร์แลนด์	14.48	21.42	12.11	7.29	47.97
8. เยอรมัน	24.65	25.78	11.61	12.91	4.59
9. อิตาลี	13.50	16.51	11.33	19.35	22.27
10. สหราชอาณาจักร มิเต็ลส์	11.89	14.16	9.74	-1.52	19.08
รวม 10 ประเทศ	1026.56	1003.76	543.83	14.15	-2.22
อื่น ๆ	180.76	235.54	144.17	28.52	30.30
มูลค่ารวม	1207.32	1239.30	688.00	16.09	2.65

ที่มา : กรมส่งเสริมการส่งออก (2549)

หากจะพูดถึงตลาดเพอร์นิเจอร์ไม่ ที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในภาคเหนือ หมู่บ้านม้า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เป็นสถานที่หนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย จากการมีร้านค้าประเภทเพอร์นิเจอร์ ไม้อยู่เป็นจำนวนมาก และการเดินทางคนน้ำค่อนที่สะดวก ทั้งจากภายในจังหวัดลำพูนเอง และจาก จังหวัดใกล้เคียง จึงส่งผลให้ตลาดเพอร์นิเจอร์ไม่ในหมู่บ้านม้าได้รับความสนใจและได้รับการตอบ รับที่ดีจากกลุ่มผู้ซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่ทั่วๆไป

หมู่บ้านม้าเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตของตำบลครึบบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัด ลำพูนประกอบด้วย 2 หมู่บ้านย่อยคือ หมู่บ้านม้าได้ หมู่ที่ 5 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 309 ครัวเรือน ประชากรที่อาศัยอยู่มีจำนวน 1,073 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย 587 คน เพศหญิง 486 คน และหมู่บ้านม้าเหนือ หมู่ 6 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 207 ครัวเรือน มีประชากรอาศัยอยู่ทั้งหมด 758 คน เป็นเพศชาย 392 คน และเพศหญิง 366 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลครึบบัวบาน)

สถานที่ตั้งของหมู่บ้านม้า อยู่ห่างจากนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน 5 กิโลเมตร โดยที่เมืองหลวงปีก่อน สภาพแวดล้อมโดยรวมในหมู่บ้านมีสภาพเป็นชนบท ประชากรใน หมู่บ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา เป็นอาชีพหลัก หลังจากเสร็จสิ้นการเก็บเกี่ยว ภาระจะทำหน้าที่ แม่บ้าน จัดงานไม้ไผ่ เรียบเรียก ส่วนสามีจะเดินทางออกไปรับจ้างทำเพอร์นิเจอร์ไม่ในต่างจังหวัด

ทางภาคอีสาน ได้แก่ อุบลราชธานี อุดรธานี ยโสธร ศรีสะเกษ เป็นต้น ส่วนราชการในวัยหนุ่มสาว จะมีอาชีพรับจ้างก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่

เมื่อมีการสร้างนิคมอุตสาหกรรมลำพูน ทำให้สภาพแวดล้อมในหมู่บ้านม้าเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากส่งผลทั้งทางด้านบวกและด้านลบแก่จังหวัดลำพูนและหมู่บ้านม้า เช่น มีการสร้างถนนทำให้มีการคุณภาพที่สูงขึ้น สร้างสาธารณูปโภคและเทคโนโลยีที่ทันสมัยหลายอย่าง และที่สำคัญมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย ด้วยเหตุนี้ทำให้ประชากรวัยหนุ่มสาวในหมู่บ้านม้า หันมาประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างในนิคมอุตสาหกรรมลำพูนเป็นจำนวนมากซึ่งมีรายได้ดีกว่าการรับจ้างก่อสร้าง ส่วนประชากรที่ออกไปทำงานรับจ้างทำเฟอร์นิเจอร์ไม่ในต่างจังหวัด ได้นำประสบการณ์ที่ได้สะสมมาประกอบเป็นธุรกิจของตนเอง มีการขายที่ดินทางการเกษตรเพื่อนำเงินมาลงทุน ซึ่งในสมัยนั้นมีครัวเรือนที่ทำธุรกิจประเภทนี้ประมาณ 5 ครัวเรือน เนื่องจากการทำธุรกิจประเภทเฟอร์นิเจอร์ ไม่ในหมู่บ้านม้ายังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในจังหวัดทางภาคเหนือ และยังเป็นธุรกิจที่ยังสร้างรายได้ไม่ค่อยดีนัก แต่ในปัจจุบันธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ของหมู่บ้านม้าเป็นที่รู้จักมากขึ้นทั้งภายในจังหวัดลำพูน และจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง เป็นต้น และอาจถือได้ว่าเฟอร์นิเจอร์ไม้เป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้านม้าเลยก็ได้(ชนกฤต เจียราสະวะ)

ในปัจจุบันเมื่อเฟอร์นิเจอร์ไม้ในหมู่บ้านม้าเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น ส่งผลให้ครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ในหมู่บ้านม้าทั้งสองหมู่บ้านมีมากขึ้นถึง 54 ครัวเรือน โดยมีทั้งเป็นโรงงานประกอบเฟอร์นิเจอร์ และเป็นร้านค้าพร้อมกับโรงงานประกอบเฟอร์นิเจอร์ ด้วย ดังแสดงในตารางที่ 1.3 และตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนร้านเฟอร์นิเจอร์และโรงงานเฟอร์นิเจอร์ บ้านม้าได้ หมู่ที่ 5

ประเภทกิจการ	จำนวน
ร้านและโรงงานเฟอร์นิเจอร์	17
ร้านเฟอร์นิเจอร์	14
โรงงานเฟอร์นิเจอร์	7
รวม	38

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน

ตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนร้านเฟอร์นิเจอร์และโรงงานเฟอร์นิเจอร์ บ้านม้า ตี หมู่ที่ 6

ประเภทกิจการ	จำนวน
ร้านและโรงงานเฟอร์นิเจอร์	7
ร้านเฟอร์นิเจอร์	1
โรงงานเฟอร์นิเจอร์	8
รวม	16

ที่มา : องค์กรบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน

จากการที่มีร้านค้าและสถานประกอบการเฟอร์นิเจอร์ไม่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ให้กับหมู่บ้านม้าเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถดูได้จากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนของหมู่บ้าน ม้าทั้งสองหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 50 ของภาษีโรงเรือนทั้งหมด รวมถึงการขยายตัวของกิจการเฟอร์นิเจอร์ไม้ ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถดูได้จากอัตราของภาษีโรงเรือนที่เพิ่มขึ้น จากปี 2548 – 2549 ของภาษีโรงเรือนตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ดังแสดงในตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 แสดงภาษีโรงเรือนตำบลศรีบัวบาน

ภาษีโรงเรือน	ภาษีโรงเรือนตำบลศรีบัวบาน			รวม
	บ้านม้า หมู่ที่ 5	บ้านม้า หมู่ที่ 6	หมู่บ้านอื่นๆ	
2548	66,036	66,339	129,246	268,621
2549	90,745	89,460	181,434	361,639
ร้อยละ	(25)	(25)	(50)	(100)
อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	(37)	(34)	(40)	(34)

ที่มา : องค์กรบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน

นอกจากเฟอร์นิเจอร์ไม้จะสร้างรายได้ให้กับหมู่บ้าน แล้วยังเป็นปัจจัยดึงดูดให้ประชาชนในหมู่บ้านที่ออกไประบวจ้างทำงานนอกหมู่บ้าน รวมทั้งลูกจ้างบางส่วนที่ทำงานเป็นพนักงานในนิคมอุตสาหกรรมลำพูน ทั้งในและนอกหมู่บ้านหันมาเข้าอาชีพ ลูกจ้างในธุรกิจเฟอร์นิเจอร์ไม้ในหมู่บ้านของตน ซึ่งในปัจจุบันมีประชากรกว่า ร้อยละ 90 ที่หันมาเข้าอาชีพการทำเฟอร์นิเจอร์ไม้โดยที่ครัวเรือนส่วนหนึ่งเป็นร้านค้าและสถานประกอบการเฟอร์นิเจอร์ไม้ และครัวเรือนที่เหลือส่วน

ให้ผู้ก็จะเป็นลูกจ้างประจำของเพอร์นิเจอร์ไม่ในโรงงานเพอร์นิเจอร์ไม่ในหมู่บ้านของตนเอง เนื่องจากยังมีระยะทางที่ไกลกว่าเมื่อเทียบกับโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จนในปัจจุบัน ธุรกิจเพอร์นิเจอร์ไม่ ที่สร้างขึ้นโดยฝีมือของคนในหมู่บ้าน ได้เป็นอาชีพที่เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้านมาเป็นหลัก (องค์การบริหารส่วนตำบลศรีบัวบาน)

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ จึงมุ่งในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ เพอร์นิเจอร์ไม่ ในหมู่บ้านมา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนที่มีการจำหน่ายจากร้านค้าต่างๆ ภายใน หมู่บ้านเพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดมีผลต่อการเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์เพอร์นิเจอร์ไม่ของผู้บริโภค ซึ่งผล การศึกษาในครั้งนี้จะ ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์เพอร์นิเจอร์ไม่ และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการผลิต การตลาด กำหนดขอบเขตในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ และ การปรับปรุงธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ซื้อ ซึ่งจะทำให้ ผลิตภัณฑ์เพอร์นิเจอร์ไม่ได้รับความแพร่หลายจากผู้บริโภค

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่ของผู้บริโภค
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงลักษณะพฤติกรรม ความต้องการ รวมทั้งปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการเลือกซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่ในหมู่บ้านมา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ของผู้บริโภค ซึ่งผล การศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้บริโภค

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่ ตลอดจนพุติกรรมในการเลือกซื้อเพอร์นิเจอร์ไม่ในหมู่บ้านมา อำเภอเมือง ลำพูน ของผู้บริโภค โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

1.5 นิยามศัพท์

เฟอร์นิเจอร์ไม้ หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่มีการประกอบขึ้นจากวัสดุที่เป็นไม้ชนิดต่างๆ ไม้ยางพารา เป็นไม้ที่คุณภาพทางกายภาพหลายประการคล้ายไม้สัก ยอมสีได้ง่าย มีน้ำหนักเบา กลุ่มประชาชนทั่วไป หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่มาเลือกซื้อเฟอร์นิเจอร์ไม้ในหมู่บ้านมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved